

در رساله‌های حضرت امام صادق علیه السلام

المنطق

انواع متعلق به مشاجرات

جلسه ۲۰۳

استاد فرخی

انواع متعلق به مشاجرات:

به امر و مطلبی که خطیب در موردش صحبت می کند، اگر در زمان گذشته اتفاق افتاده باشد

«مشاجرات» می گویند.

اصناف مشاجرات

۱. شکر: ذکر محاسن اشیاء، یا اشخاص است.

۲. شکایت: شکایت صحیح نیست مگر از ظلم و جور. و حقیقت ظلم، عبارت است از:

اضرار به غیر به نحوی که مخالف شرع بوده باشد.

مقصود از شرع:

الف: شریعت مکتوب، مثل شریعت اسلام و قوانین مدونه.

ب: شریعت غیر مکتوب، نزد قبیله ای موجود است مثل: نهوت.^۱

لزوم معرفت معانی ظلم

خطیب باید به معانی ظلم و جور آگاه باشد و اموری که به ظلم و جور مرتبط است بشناسد.

۳. اعتذار: به دفاع از شیء مورد شکایت اعتذار می گویند. و این دفاع بر دو وجه است:

۱. انکار اصل وقوع ظلم.

۲. انکار وقوع عمل بر وجه ظلم.

۴. ندم و استغفار: عبارتست از: اقرار و اعتراف به ظلم، گاه «استغفار» هم نامیده می شود.

^۱ نهوت: رسم جاهلی است که دختر عمو برای ازدواج با بیگانه لازم بوده که از پسر عمو اذن بگیرد، در غیر این صورت پسر عمو حق

کشتن زوج بیگانه را داشته است.